

Protocol Schorsen en Verwijderen

Stichting Penta

14 juni 2011

In de schoolgids van alle Pentascholen moet het stichtingsbrede beleid en de procedure in beknopte versie duidelijk worden verwoord met een verwijzing naar een download op de schoolwebsite. Ook de ouders van nieuw ingestroomde leerlingen dienen te worden ingelicht over het beleid ten aanzien van schorsen en verwijderen van leerlingen. Dit document is voor intern gebruik. Voor de passage die de scholen in de schoolgids kunnen opnemen en de download op de schoolwebsite, kan gebruik worden gemaakt van de voorbeeldteksten (bijlage 4 en 5).

1. Aanloop naar schorsing en/of verwijdering

In de communicatie naar ouders toe is het van belang te onderstrepen dat het belang van het kind centraal staat. De schorsing of verwijdering als strafmaatregel of sanctie moet zoveel mogelijk worden vermeden. Schorsing en/of verwijdering zijn uiterste middelen, waartoe slechts wordt overgegaan als er geen andere uitweg meer is.

Wanneer een Pentaschool overweegt om het protocol in werking te laten treden, is grofweg sprake van één van de volgende situaties:

- Handelingsverlegenheid

Onder handelingsverlegenheid wordt verstaan: de toestand die ontstaat wanneer de school geen verantwoord adequaat antwoord (meer) kan geven op de specifieke instructie- en onderwijsbehoeften van een leerling.

Bij handelingsverlegenheid is al in eerder stadium door de school de hulp ingeroepen van deskundigen binnen en buiten de school ter ondersteuning van de eigen zorgroute. Deze hulp is echter niet meer toereikend om de leerling de zorg te kunnen bieden die hij/zij nodig heeft.

- Ernstig incident

Wat hieronder wordt verstaan moet als volgt worden vermeld in de schoolgids:
'Onder een ernstig incident verstaat de school:

(Voortdurend) storend agressief gedrag van de leerling (verbaal en/of fysiek)

Het aantal incidenten dat zich voordoet en de voorheen opgelegde straffen zijn minder bepalend voor de beslissing om een eventuele schorsing en/of verwijdering in werking te laten treden dan de mate van ernst van het incident. Eén zeer ernstig incident kan in sommige gevallen voldoende aanleiding zijn voor de leiding van de school om tot schorsing of verwijdering over te gaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een fysieke bedreiging van de leerkracht of de andere leerlingen. Omdat iedere situatie op zichzelf staat, zijn geen standaard aantal incidenten aan te geven voordat wordt overgegaan tot schorsing en/of verwijdering.

In beide situaties (handelingsverlegenheid en ernstig incident) zal het bevoegd gezag reeds in een vroegtijdig stadium worden geïnformeerd. De bij het bevoegd gezag opgedane kennis en ervaringen in geval van schorsing en verwijdering kan positief bijdragen aan de slagvaardigheid om de procedure vlot en zonder problemen te laten verlopen.

Belangrijke aandachtspunten vóór sprake is van een schorsing en/of verwijdering:

- Zodra de leerkracht bemerkt, dat sprake is van een ernstig incident of handelingsverlegenheid, wordt onmiddellijk de directeur van de school op de hoogte gebracht.

- Het incident en/of de problemen worden in het leerlingvolgsysteem verwerkt met een overzicht van acties die genomen zijn en geplande vervolgacties.
- De directeur organiseert een overleg met betrokken leerkracht en eventueel IB'er. Van het overleg wordt een verslag gemaakt.
- De directeur brengt de ouders/verzorgers op de hoogte door middel van een (aangetekende) brief waarbij zij worden uitgenodigd voor een gesprek op school. Van ieder volgend incident worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de kwaliteit van de communicatie met ouders/verzorgers van grote waarde is voor een goed verloop van het proces.
- Ook van alle (telefoon)gesprekken met ouders/verzorgers wordt een notitie gemaakt voor het dossier met vermelding van datum, gesprekspartners en gemaakte afspraken.
- Van alle gesprekken (ook met deskundigen buiten de school) en overige gebeurtenissen worden verslagen gemaakt en een logboek bijgehouden door de directeur van de school.
- Zodra een time-out of schorsing in beeld komt, wordt het bevoegd gezag ingelicht door verstrekking van een kopie van het dossier.

Time-out

Wanneer sprake is van een (eerste) ernstig incident of van handelingsverlegenheid van de leerkracht kan, voordat sprake is van een eventuele schorsing of verwijdering, een leerling tijdelijk buiten de groep worden geplaatst. Dit is geen officieel instrument. Niettemin kan het bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de groep. Het is principieel geen strafmaatregel maar een pedagogische maatregel in het belang van het kind en de school. Van de time-out wordt een aantekening gemaakt in het dossier van de leerling. Een time-out is geen verplichte maatregel voorafgaande aan een eventuele schorsing of verwijdering.

In het geval van een time-out blijft de leerling in het gebouw van de school, maar buiten de groep voor een kortere of langere periode, afhankelijk van de ernst van het incident.

De ouders/verzorgers worden door de directie van de Penta-school op de hoogte gebracht van de time-out, in ieder geval op dezelfde dag waarop de leerling buiten de groep is geplaatst. In een brief aan de ouders/verzorgers wordt het incident meegedeeld. De ouders worden door de directeur van de school uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de leerkracht aanwezig is. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat aan ouders/verzorgers zal worden gestuurd en voor ontvangst dient te worden ondertekend. Het verslag kan eveneens vergezeld gaan van een officiële waarschuwing, als daartoe aanleiding is.

2. Schorsing

Een schorsing hoeft niet te worden voorafgegaan door een time-out. De mate van ernst van een incident kan een tijdelijke schorsing vereisen. Het nemen van maatregelen die de leerling tijdelijk buiten het onderwijsproces plaatsen, zoals een time-out of een schorsing, is in beginsel in strijd met de wet. De leerling is leerplichtig en de school ontvangt bekostiging voor de leerlingen. Vanuit beide gronden moet de leerling les krijgen.

Een tijdelijke onderbreking van het onderwijsproces voor de leerling is alleen mogelijk als het gaat om een onvermijdelijke ordemaatregel en er dus sprake is van een vorm van overmacht. Dat zal per geval bezien moeten worden, ook wat de duur betreft. Dit is niet te standaardiseren in een protocol.

Schorsing mag niet betekenen dat het afnemen van toetsen wordt belemmerd. Daarnaast behoort het beschikbaar stellen van studiemateriaal tot de verplichting van de school.

Procedurestappen:

- De ouders/verzorgers van de leerling ontvangen schriftelijk het besluit waarin de schorsing wordt gemotiveerd, met een uitnodiging voor een gesprek (zie brief bijlage 1). Een kopie van het schorsingsbesluit wordt opgestuurd naar het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school en het schoolterrein ontzegd.
- Er worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling kan worden gewaarborgd.
- De duur van de schorsing bedraagt niet langer dan noodzakelijk en kan hooguit twee keer worden herhaald.
- Er vindt een gesprek plaats met de ouders/verzorgers over de schorsing in aanwezigheid van de directeur en de leerkracht. In dit gesprek wordt het incident en de toekomst besproken en worden ouders gewezen op hun bezwaarmogelijkheden bij het bevoegd gezag. De ouders/verzorgers kunnen zich tijdens dit gesprek en eventuele volgende gesprekken laten bijstaan door een vertrouwenspersoon. Tijdens dit gesprek dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de (on)mogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van het gesprek met de ouders naar aanleiding van de schorsing wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor ontvangst getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.
- Ouders kunnen beroep aantekenen naar aanleiding van de schorsing bij het bevoegd gezag van de school. In dat geval organiseert het bevoegd gezag een hoorzitting op het bestuurskantoor, waarvoor ouders worden uitgenodigd. Gelet op het gegeven dat het hier om een schorsing gaat, zal het bevoegd gezag op zo kort mogelijke termijn een uitspraak doen.

Schorsen voorafgaand aan verwijdering

De leerling kan voorafgaand aan een besluit tot verwijdering voor korte tijd worden geschorst. Het middel schorsing is als zodanig echter niet in de WPO opgenomen. Voor het basisonderwijs geldt echter de volgende rechtsregel: wie tot het meerdere (lees: verwijdering van een leerling) bevoegd is, is ook bevoegd tot het mindere (schorsing). Dit betekent dat zowel voor een verwijdering als voor een schorsing dezelfde procedures en zorgvuldigheid vereist zijn.

3. Verwijdering

Er worden drie rechtsmomenten onderscheiden, namelijk:

1. Het voornemen tot verwijdering;
2. Het besluit tot verwijdering;
3. De daadwerkelijke verwijdering.

Sub 1) Het voornemen tot verwijdering

De belangrijkste redenen om over te gaan tot verwijderen van een leerling, zijn:

- School kan blijkbaar niet aan de zorgbehoefte van een leerling voldoen.
- Ernstig (herhaaldelijk) wangedrag leerling.

Procedurestappen:

- De directeur en het bevoegd gezag bereiden het voornemen van het besluit tot verwijdering voor. Een verwijderingsprocedure kan slechts worden gestart wanneer er sprake is van een zorgvuldig opgebouwd dossier. De directeur informeert de betrokken groepsleraar over de voorgenomen verwijdering.
- Het bevoegd gezag neemt contact op met de ouders/verzorgers en informeert hen over het voornemen tot verwijdering. Het voornemen tot verwijdering dient schriftelijk en gemotiveerd plaats te vinden door middel van een aangetekend schrijven;
- Ouders wordt in deze brief meegedeeld dat ze de gelegenheid krijgen, gehoord te worden door het bevoegd gezag. De datum van de hoorzitting wordt in de brief meegedeeld.
- De hoorzitting vindt plaats.
- Van het gesprek wordt een verslag gemaakt. Een kopie van dit verslag wordt aan ouders, schooldirecteur, leerplichtambtenaar en inspectie gestuurd.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na de hoorzitting.

Sub 2) Het besluit tot verwijdering

Wanneer het bevoegd gezag bij zijn voornemen blijft en besluit tot definitieve verwijdering over te gaan, worden de ouders hiervan in kennis gesteld door een aangetekende brief, met kopie aan leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie. In deze brief kan - wat de redenen betreft - worden verwezen naar de voornemenbrief. In de brief met het definitieve verwijderingsbesluit wordt ingegaan op de specifieke zienswijzen die de ouders naar voren hebben gebracht.

Bezwaar maken door de ouders is mogelijk binnen zes weken bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders/verzorgers te horen over hun bezwaarschrift. Ouders/verzorgers wordt gewezen op de mogelijkheid zich in dit gesprek te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, raadsman of -vrouw. In de beslissing op het bezwaarschrift (binnen vier weken) dient het bevoegd gezag in te gaan op de bezwaren van ouders/verzorgers. Daarna geldt geen beroepsmogelijkheid meer. Wel kunnen de ouders/verzorgers een kort geding aanspannen bij de civiele rechter. Het bevoegd gezag hoeft ouders hierop niet te wijzen.

Na het sturen van de brief aan ouders over het besluit tot verwijderen wordt onmiddellijk begonnen met het zoeken naar een andere school voor de leerling. Definitieve verwijdering is slechts mogelijk als een andere school bereid is de leerling toe te laten, of in ieder geval gedurende acht weken aantoonbaar is

getracht een andere school te vinden. De leerling hoeft echter nog *niet te zijn ingeschreven* bij een andere school. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat het kan gebeuren dat een andere school wel bereid is de leerling aan te nemen, maar de ouders hem daar niet willen plaatsen. De school heeft dan aan haar verplichtingen voldaan.

NB: Het kan voorkomen dat voorafgaande aan de verwijdering voor langere tijd geschorst moet worden. Dit kan alleen in directe samenhang met een voorgenomen verwijdering.

Procedurestappen:

- Het bevoegd gezag stuurt ouders een aangetekende brief over het definitieve besluit tot verwijdering.
- In deze brief worden de ouders gewezen op de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan door een klacht in te dienen bij de Klachtencommissie.
- Na het sturen van de brief over het definitieve besluit tot verwijdering gaat de termijn van acht weken in waar binnen wordt gezocht naar een nieuwe school voor de leerling.

Sub 3) De daadwerkelijke verwijdering

Definitieve verwijdering is slechts mogelijk als een andere school bereid is de leerling toe te laten, of in ieder geval gedurende acht weken aantoonbaar is getracht een andere school te vinden. De leerling hoeft echter *nog niet te zijn ingeschreven* bij een andere school. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat het kan gebeuren dat een andere school wel bereid is de leerling aan te nemen, maar de ouders hem/haar daar niet willen plaatsen. De school heeft dan aan haar verplichtingen voldaan. De leerling wordt uitgeschreven en niet meer tot de school toegelaten.

Voorbeeldbrieven

Bijlage 1) Brief aan ouders inzake schorsing

Aan de ouders/verzorgers van

.....

Plaats, datum

Geachte ouders/verzorgers,

Onder verwijzing naar het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op en na overleg met de groepsleerkracht de heer/mevrouw delen wij u mede dat uw zoon/dochter met ingang van tot uiterlijk is geschorst. Gedurende deze schorsing ontzeggen wij de toegang tot de school.

De reden(en) die ten grondslag liggen aan deze schorsing zijn:

De genomen maatregelen met het oog op de schorsing zijn: (denk aan het meegeven van huiswerkopdrachten etc.).

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van de inhoud van deze brief, dan kunt u uiteraard contact opnemen met ondergetekende.

Wij vertrouwen erop dat wij u met deze informatie van dienst zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Namens het bevoegd gezag van
STICHTING PENTA

(naam directeur en functie)

Cc: Algemene directie
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie

Voorbeeldbrieven

Bijlage 2) Brief aan ouders inzake voornemen verwijdering

AANGETEKEND

Aan de ouders/verzorgers van

.....

Plaats, datum

Geachte ouders/verzorgers,

Onder verwijzing naar het gesprek dat de directeur van de school van uw kind (naam directeur) met u heeft gevoerd op informeren wij u over ons voornemen tot verwijdering over te gaan van uw zoon/dochter (naam leerling) op grond van artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs.

De reden(en) die ten grondslag liggen aan deze verwijdering zijn:

Wij willen u in de gelegenheid stellen uw eventuele bezwaren te uiten in een hoorzitting, die wij hebben gepland op op het bestuurskantoor van Stichting Penta. Bij dit gesprek zullen ondergetekende en de directeur van uw school aanwezig zijn. Van dit gesprek zal een verslag worden gemaakt.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van de inhoud van deze brief, dan kunt u uiteraard contact opnemen met ondergetekende.

Zonder tegenbericht rekenen wij op uw komst.

Met vriendelijke groet,
STICHTING PENTA

N.J.M. van der Gulik
algemeen directeur

Cc: Schooldirecteur
 Leerplichtambtenaar
 Onderwijsinspectie

Bijlage 3) Brief aan ouders inzake definitieve verwijdering (uiterlijk 4 weken na hoorzitting)

AANGETEKEND

Aan de ouders/verzorgers van

.....

Plaats, datum

Geachte ouders/verzorgers,

Onder verwijzing naar het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op, en onze brief d.d.
(datum brief voornemen tot verwijdering, bijlage 2) informeren wij u over ons besluit om tot verwijdering over te gaan van uw zoon/dochter met ingang van op grond van artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs.

Voor de reden(en) die ten grondslag liggen aan deze verwijdering, verwijzen wij naar onze brief van Tijdens de hoorzitting op heeft u de gelegenheid gehad uw zienswijze op ons voornemen tot verwijdering te uiten (inhoudelijk ingaan op de eventuele bezwaren en zienswijze). Wij hebben gemeend dat

Tegen dit besluit kunt u op grond van artikel 63 lid 3 van de Wet op het Primair Onderwijs binnen zes weken na dagtekening van deze brief bezwaar aantekenen. U kunt zich daarbij laten bijstaan door een raadman (m/v). Naar aanleiding van uw bezwaarschrift zult u worden gehoord. Van deze hoorzitting zal een verslag worden gemaakt. Een kopie van dit verslag zal u worden toegestuurd. U krijgt de gelegenheid naar aanleiding hiervan op- en aanmerkingen te maken. Binnen vier weken na ontvangst van uw bezwaarschrift zullen wij een definitief besluit nemen en eventueel overgaan tot een verwijdering.

In de komende acht weken vanaf heden zullen wij uitvoering geven aan de verplichting zoals opgenomen in artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs, waarin staat dat wij op zoek zullen gaan naar een andere school die bereid is uw zoon/dochter toe te laten. Mochten wij hierin binnen deze termijn niet slagen, dan zullen wij toch overgaan tot definitieve verwijdering.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van de inhoud van deze brief, dan kunt u uiteraard contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
STICHTING PENTA

N.J.M. van der Gulik
algemeen directeur

Cc: Schooldirecteur
 Leerplichtambtenaar
 Onderwijsinspectie

Schorsing / verwijdering van leerlingen

Voor alle scholen, aangesloten bij Stichting Penta, treedt met ingang van schooljaar 2011-2012 het Protocol 'Schorsen en Verwijderen' in werking.

Wat houdt dit protocol in? (Voor de volledige tekst [klik hier](#))

Aanloop naar schorsen/verwijderen.

Allereerst: het belang van de leerling staat voor de school altijd centraal. De maatregel schorsen/verwijderen zal slechts ingezet worden als er geen andere uitweg meer is en/of als er sprake is van meerdere incidenten/time-outs.

Dit kan zijn in het geval van:

1. *Handelingsverlegenheid* - de school kan niet voldoen aan specifieke onderwijs- en instructiebehoefte van de leerling.
2. *Ernstig(e) incident(en)* – (voortdurend) storend agressief gedrag van de leerling (verbaal en/of fysiek), waarbij de mate van ernst van het incident/de incidenten bepalend is/zijn om tot schorsen/verwijderen over te gaan.

In beide gevallen wordt het bevoegd gezag (= algemeen directeur Stichting Penta) in vroegtijdig stadium geïnformeerd. Door het bevoegd gezag wordt de procedure schorsen en/of verwijderen begeleid.

Schorsing

Een schorsing is een tijdelijke onderbreking van het onderwijsproces. In geval van schorsing zal de school de leerling van studiemateriaal blijven voorzien.

De duur van de schorsing bedraagt niet langer dan noodzakelijk en kan hooguit twee keer worden herhaald. Er vindt een gesprek met de ouders/verzorgers plaats in aanwezigheid van de schooldirecteur en de leerkracht, waarin de oplossingsmogelijkheden worden verkend. Naar aanleiding van de verslaglegging van dit gesprek kunnen ouders beroep aantekenen bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag organiseert een hoorzitting waarvoor de ouders uitgenodigd worden voor hoor en wederhoor. Het bevoegd gezag doet zo spoedig mogelijk na de hoorzitting uitspraak.

Schorsen voorafgaand aan verwijdering

Voorafgaand aan verwijdering (wordt hierna behandeld) kan tot schorsing worden overgegaan.

Verwijdering

Hierin zijn drie stappen te onderscheiden:

1. *Voornemen tot verwijdering* (Bij handelingsverlegenheid of ernstig – herhaaldelijk – wangedrag van de leerling).
2. *Besluit tot verwijdering* (Het bevoegd gezag blijft bij zijn voornemen tot definitieve verwijdering, nadat een hoorzitting heeft plaatsgevonden. Vanaf dat moment gaat een periode van acht weken in waarin door de school wordt gezocht naar een andere school voor de leerling.)
3. *De daadwerkelijke verwijdering* (Op het moment dat een andere school bereid is de leerling toe te laten of als acht weken aantoonbaar getracht is een andere school voor de leerling te vinden. School heeft aan haar verplichting voldaan en de leerling wordt uitgeschreven en niet meer tot de school toegelaten).

Protocol Schorsen & Verwijderen

1. Aanloop naar schorsing en/of verwijdering

Allereerst: het belang van het kind weegt staat centraal. De schorsing en/of verwijdering als strafmaatregel of sanctie moet zoveel mogelijk worden vermeden. Schorsing en/of verwijdering zijn uiterste middelen, waartoe slechts wordt overgegaan als er geen andere uitweg meer is.

Wanneer een Pentaschool overweegt om het protocol in werking te laten treden, is grofweg sprake van één van de volgende situaties:

- Handelingsverlegenheid

Onder handelingsverlegenheid wordt verstaan: de toestand die ontstaat wanneer de school geen verantwoord adequaat antwoord (meer) kan geven op de specifieke instructie- en onderwijsbehoeften van een leerling.

Bij handelingsverlegenheid is al in eerder stadium door de school de hulp ingeroepen van deskundigen binnen en buiten de school ter ondersteuning van de eigen zorgroute. Deze hulp is echter niet meer toereikend om de leerling de zorg te kunnen bieden die hij/zij nodig heeft.

- Ernstig incident

Wat hieronder wordt verstaan moet als volgt worden vermeld in de schoolgids:

‘Onder een ernstig incident verstaat de school:

(Voortdurend) storend agressief gedrag van de leerling (verbaal en/of fysiek).

Het aantal incidenten dat zich voordoet en de voorheen opgelegde straffen zijn minder bepalend voor de beslissing om een eventuele schorsing en/of verwijdering in werking te laten treden dan de mate van ernst van het incident. Eén zeer ernstig incident kan in sommige gevallen voldoende aanleiding zijn voor de leiding van de school om tot schorsing of verwijdering over te gaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een fysieke bedreiging van de leerkracht of de andere leerlingen. Omdat iedere situatie op zichzelf staat, zijn geen standaard aantal incidenten aan te geven voordat wordt overgegaan tot schorsing en/of verwijdering.

In beide situaties (handelingsverlegenheid en ernstig incident) zal het bevoegd gezag (= algemeen directeur Stichting Penta) reeds in een vroegtijdig stadium worden geïnformeerd. De bij het bevoegd gezag opgedane kennis en ervaringen in geval van schorsing en verwijdering kan positief bijdragen aan de slagvaardigheid om de procedure vlot en zonder problemen te laten verlopen.

Belangrijke aandachtspunten vóór sprake is van een schorsing en/of verwijdering:

- Zodra de leerkracht bemerkt, dat sprake is van een ernstig incident of handelingsverlegenheid, wordt onmiddellijk de directeur van de school op de hoogte gebracht.
- Het incident en/of de problemen worden in het leerlingvolgsysteem verwerkt met een overzicht van acties die genomen zijn en geplande vervolgacties.
- De directeur organiseert een overleg met betrokken leerkracht en eventueel IB'er. Van het overleg wordt een verslag gemaakt.
- De directeur brengt de ouders/verzorgers op de hoogte door middel van een (aangetekende) brief waarbij zij worden uitgenodigd voor een gesprek op school. Van ieder volgend incident worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht. Ook van alle (telefoon)gesprekken met ouders/verzorgers

wordt een notitie gemaakt voor het dossier met vermelding van datum, gesprekspartners en gemaakte afspraken.

- Van alle gesprekken (ook met deskundigen buiten de school) en overige gebeurtenissen worden verslagen gemaakt en een logboek bijgehouden door de directeur van de school.
- Zodra een time-out of schorsing in beeld komt, wordt het bevoegd gezag ingelicht door verstrekking van een kopie van het dossier.

Time-out

Wanneer sprake is van een (eerste) ernstig incident of van handelingsverlegenheid van de leerkracht kan, voordat sprake is van een eventuele schorsing of verwijdering, een leerling tijdelijk buiten de groep worden geplaatst. Dit is geen officieel instrument. Niettemin kan het bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de groep. Het is principieel geen strafmaatregel maar een pedagogische maatregel in het belang van het kind en de school. Van de time-out wordt een aantekening gemaakt in het dossier van de leerling. Een time-out is geen verplichte maatregel voorafgaande aan een eventuele schorsing of verwijdering.

In het geval van een time-out blijft de leerling in het gebouw van de school, maar buiten de groep voor een kortere of langere periode, afhankelijk van de ernst van het incident.

De ouders/verzorgers worden door de directie van de Penta-school op de hoogte gebracht van de time-out, in ieder geval op dezelfde dag waarop de leerling buiten de groep is geplaatst. In een brief aan de ouders/verzorgers wordt het incident meegedeeld. De ouders worden door de directeur van de school uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de leerkracht aanwezig is. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat aan ouders/verzorgers zal worden gestuurd en voor ontvangst dient te worden ondertekend. Het verslag kan eveneens vergezeld gaan van een officiële waarschuwing, als daartoe aanleiding is.

2. Schorsing

Een schorsing hoeft niet te worden voorafgegaan door een time-out. De mate van ernst van een incident kan een tijdelijke schorsing vereisen.

Een tijdelijke onderbreking van het onderwijsproces voor de leerling is alleen mogelijk als het gaat om een onvermijdelijke ordemaatregel en er dus sprake is van een vorm van overmacht. Dat zal per geval bezien moeten worden, ook wat de duur betreft. Dit is niet te standaardiseren in een protocol.

Schorsing mag niet betekenen dat het afnemen van toetsen wordt belemmerd. Daarnaast behoort het beschikbaar stellen van studiemateriaal tot de verplichting van de school.

Procedurestappen:

- De ouders/verzorgers van de leerling ontvangen schriftelijk het besluit waarin de schorsing wordt gemotiveerd, met een uitnodiging voor een gesprek. Een kopie van het schorsingsbesluit wordt opgestuurd naar het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school en het schoolterrein ontzegd.
- Er worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling kan worden gewaarborgd.
- De duur van de schorsing bedraagt niet langer dan noodzakelijk en kan hooguit twee keer worden herhaald.
- Er vindt een gesprek plaats met de ouders/verzorgers over de schorsing in aanwezigheid van de directeur en de leerkracht. In dit gesprek wordt het incident en de toekomst besproken en worden ouders gewezen op hun bezwaarmogelijkheden bij het bevoegd gezag. De ouders/verzorgers kunnen zich tijdens dit gesprek en eventuele volgende gesprekken laten bijstaan door een vertrouwenspersoon. Tijdens dit gesprek dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de (on)mogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van het gesprek met de ouders naar aanleiding van de schorsing wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor ontvangst getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.
- Ouders kunnen beroep aantekenen naar aanleiding van de schorsing bij het bevoegd gezag van de school. In dat geval organiseert het bevoegd gezag een hoorzitting op het bestuurskantoor, waarvoor ouders worden uitgenodigd. Gelet op het gegeven dat het hier om een schorsing gaat, zal het bevoegd gezag op zo kort mogelijke termijn een uitspraak doen.

Schorsen voorafgaand aan verwijdering

De leerling kan voorafgaand aan een besluit tot verwijdering voor korte tijd worden geschorst. Voor het basisonderwijs geldt de volgende rechtsregel: wie tot het meerdere (lees: verwijdering van een leerling) bevoegd is, is ook bevoegd tot het mindere (schorsing). Dit betekent dat zowel voor een verwijdering als voor een schorsing dezelfde procedures en zorgvuldigheid vereist zijn.

3. Verwijdering

Er worden drie rechtsmomenten onderscheiden, namelijk:

1. Het voornemen tot verwijdering;
2. Het besluit tot verwijdering;
3. De daadwerkelijke verwijdering.

Sub 1) Het voornemen tot verwijdering

De belangrijkste redenen om over te gaan tot verwijderen van een leerling, zijn:

- School kan blijkbaar niet aan de zorgbehoefte van een leerling voldoen.
- Ernstig (herhaaldelijk) wangedrag leerling.

Procedurestappen:

- De directeur en het bevoegd gezag bereiden het voornemen van het besluit tot verwijdering voor. Een verwijderingsprocedure kan slechts worden gestart wanneer er sprake is van een zorgvuldig opgebouwd dossier. De directeur informeert de betrokken groepsleraar over de voorgenomen verwijdering.
- Het bevoegd gezag neemt contact op met de ouders/verzorgers en informeert hen over het voornemen tot verwijdering. Het voornemen tot verwijdering dient schriftelijk en gemotiveerd plaats te vinden door middel van een aangetekend schrijven;
- Ouders wordt in deze brief meegedeeld dat ze de gelegenheid krijgen, gehoord te worden door het bevoegd gezag. De datum van de hoorzitting wordt in de brief meegedeeld.
- De hoorzitting vindt plaats.
- Van het gesprek wordt een verslag gemaakt. Een kopie van dit verslag wordt aan ouders, schooldirecteur, leerplichtambtenaar en inspectie gestuurd.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na de hoorzitting.

Sub 2) Het besluit tot verwijdering

Wanneer het bevoegd gezag bij zijn voornemen blijft en besluit tot definitieve verwijdering over te gaan, worden de ouders hiervan in kennis gesteld door een aangetekende brief, met kopie aan leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie. In deze brief kan - wat de redenen betreft - worden verwezen naar de voornemenbrief. In de brief met het definitieve verwijderingsbesluit wordt ingegaan op de specifieke zienswijzen die de ouders naar voren hebben gebracht.

Bezwaar maken door de ouders is mogelijk binnen zes weken bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders/verzorgers te horen over hun bezwaarschrift. Ouders/verzorgers wordt gewezen op de mogelijkheid zich in dit gesprek te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, raadsman of -vrouw. In de beslissing op het bezwaarschrift (binnen vier weken) dient het bevoegd gezag in te gaan op de bezwaren van ouders/verzorgers. Daarna geldt geen beroepsmogelijkheid meer. Wel kunnen de ouders/verzorgers een kort geding aanspannen bij de civiele rechter. Het bevoegd gezag hoeft ouders hierop niet te wijzen.

Na het sturen van de brief aan ouders over het besluit tot verwijderen wordt onmiddellijk begonnen met het zoeken naar een andere school voor de leerling. Definitieve verwijdering is slechts mogelijk als een

andere school bereid is de leerling toe te laten, of in ieder geval gedurende acht weken aantoonbaar is getracht een andere school te vinden. De leerling hoeft echter nog *niet te zijn ingeschreven* bij een andere school. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat het kan gebeuren dat een andere school wel bereid is de leerling aan te nemen, maar de ouders hem daar niet willen plaatsen. De school heeft dan aan haar verplichtingen voldaan.

NB: Het kan voorkomen dat voorafgaande aan de verwijdering voor langere tijd geschorst moet worden. Dit kan alleen in directe samenhang met een voorgenomen verwijdering.

Procedurestappen:

- Het bevoegd gezag stuurt ouders een aangetekende brief over het definitieve besluit tot verwijdering.
- In deze brief worden de ouders gewezen op de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan door een klacht in te dienen bij de Klachtencommissie.
- Na het sturen van de brief over het definitieve besluit tot verwijdering gaat de termijn van acht weken in waar binnen wordt gezocht naar een nieuwe school voor de leerling.

Sub 3) De daadwerkelijke verwijdering

Definitieve verwijdering is slechts mogelijk als een andere school bereid is de leerling toe te laten, of in ieder geval gedurende acht weken aantoonbaar is getracht een andere school te vinden. De leerling hoeft echter *nog niet te zijn ingeschreven* bij een andere school. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat het kan gebeuren dat een andere school wel bereid is de leerling aan te nemen, maar de ouders hem/haar daar niet willen plaatsen. De school heeft dan aan haar verplichtingen voldaan. De leerling wordt uitgeschreven en niet meer tot de school toegelaten.